

Štórski

ŽELEZAR

15. februar 1963
Št. 2 Leto III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTÓRE

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLANA ZA JANUAR 1963

1. Aglomeracija	8,0 %
2. Elektroplavž	6,5 %
3. Jeklarna	8,3 %
4. Valjarna	9,5 %
5. Siva livarna	7,5 %
6. Livarna valjev	8,7 %
7. Obdelovalnica valjev	7,6 %
8. Samotna	7,9 %
SKUPAJ PODJETJE (brez gredic)	7,9 %

ŠTÓRSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek, Henrik Zgeč in Ivan Žmahar — Tiska CP »Celjski tisk« Celje

Naloge političnih organizacij in organov upravljanja

Naš plan v letu 1963

Družbeni plan za leto 1963 je izdelan in od organov upravljanja sprejet kot obveza za ves kolektiv. Pomembno vlogo pri izvrševanju in pri-čakovovanem prekoračenju sprejetih obvez, bodo poleg organov delav-škega samoupravljanja odigrale tudi politične organizacije. Analiza stanja ekonomike in pogojev dela z ozirom na veliki načrt razvoja našega pod-jetja nas zavezuje, da še bolj smotno uporabljamo ustvarjena sredstva v preteklih letih in ob istočasnem povečanju produktivnosti, znižanju proizvodnih stroškov, izboljšanju kvalitete izdelkov in osvajanjem novih proizvodov v skladu z interesi domačega, predvsem pa tujega trga.

TK se je pred kratkim temeljito seznanil z rezultati našega priza-đevanja v letu 1962 in ugotovil, da imamo še možnosti za izboljšanje eko- nomskih uspehov v okviru družbenega plana za leto 1963. V zavest čla- nov kolektiva ne dvomimo, vendar ugotavljamo, da pri izvrševanju plan- skih nalog večkrat manjka pravočasnih ukrepov in aktivne vključitve vseh članov kolektiva. Tako reagiranje pri manj uspehih pojavih v pro- izvodnji sigurno zagotovi dobre rezultate.

Iz razprave TK ZKS o gospodarjenju v letu 1962 in ugotovitve dejan- skega stanja posredujemo članom kolektiva nekaj priporočil oziroma sklepov.

— Iz poslovanja v letu 1962 je razvidno, da smo sicer dosegli dobre rezultate, vendar ugotavljamo, da po vprašanju kvalitete nismo uspeli v laki meri kot zahteva trg. Posebno kritično je vprašanje pri valjarskih izdelkih, kjer so zahteve iznad naših zmogljivosti, zato se mora v bo- doče posvetiti veliko več pozornosti kvaliteti surovega jekla, da bo od- padek pri valjanju manjši, kvaliteta valjanega materiala pa taka, kot jo zahtevajo domači, predvsem pa inozemski kupci.

— Pri livarskih proizvodih je dosežen velik napredek in so dani vsi pogoji, da plasiramo naše proizvode tudi na tuje tržišče, vendar je osnovno vprašanje, znižanje poslovnih stroškov in s tem v zvezi prodaj- nih cen, da bomo z ozirom na veliko število konkurenčnih livarn lahko držali in še povečali to količino proizvodnje. Da bo to doseženo, je nujno pristopiti k izdelavi kalkulativnih prodajnih cen, in sicer tako, da se na začetku napravi predkalkulacija za vsa večja naročila, postopoma pa preide k predkalkulacijam za vsa ostala manjša naročila. V bo- doče moramo točno ločiti stroške proizvodnje za posamezne kvalitete in naročil od stroškov za redno vzdrževanje, analizirati pa tudi vse ostale stroške kot so upravno prodajna režija in drugi. Z ozirom na zelo ugodno perspektivo naše livarne bo potrebno v najkrajšem času dobiti potrebno opremo, da bi ta prehod iz proizvodnje težkih izdelkov na serijsko pro- izvodnjo bil čimkrajši. S prizadevanjem kolektiva livarne sive litine so ustvarjeni pogoji, da imamo več naročil kot jih z ozirom na opremljenost in koristno površino obrata lahko nudimo.

— Za doseglo boljših proizvodnih uspehov v letu 1963 je nujno po- trebno izboljšati organizacijo dela vseh služb, predvsem pa organizacijo dela v pripravi proizvodnje, ki bo morala odigrati drugačno vlogo v po- gledu obravnave naročil, izvajanja planskih nalog, koriščenja kapacitet, produktivnosti in ostalih faktorjev, ki vplivajo na ekonomičnost in raz- voj podjetja.

— Količina zalog, surovin in ostalega materiala je bila v posameznih obdobjih zelo različna, prav tako tudi vrednost tega materiala, kar po- vroča motnje v poslovanju. Zaloge so bile sicer občutno zmanjšane, prav tako je tudi zmanjšana vsota porabljenih sredstev za nabavljeni material, kar kaže, da je nabavna služba v podjetju dobro delala, vendar se s točnejšimi analizami in na podlagi teh s pravočasnimi ukrepi lahko te zaloge, kot tudi v ta namen potrebna sredstva, občutno zmanjšajo brez posledic v proizvodnji.

— V pogledu izvoza je dosežen v letu 1962 velik napredek, plan za leto 1963 pa je še večji, kar nam narekuje, da bomo v pogledu kvalitete, predvsem valjanih izdelkov, morali rešiti več problemov, ki so doslej ovirali večji razmah proizvodnje za izvoz, istočasno pa seveda onemo- gočali plasman zaradi razmeroma visokih prodajnih cen, ki izvirajo iz višjih proizvodnih stroškov.

— Odgovornost za proizvodnjo, kvaliteto, skratka poslovanje eko- nomskih enot in podjetja, nosijo vsi člani ZK, zato bodo obratni delavski sveti morali ukrepati v bodoče pravočasno, na podlagi podatkov pa obrav- navati osnovne probleme, da bi teh težav bilo čim manj.

— Strokovne službe v podjetju imajo največjo nalogo poleg vodenja proizvodnje, analizirati vsa še nerešena vprašanja in jih preko tehnolo-ških predpisov posredovati proizvodnim obratom.

— Analize o poslovanju iz preteklega leta kažejo, da smo upora- bili vsako leto veliko sredstev za vzdrževanje in tudi osvajanje nove proizvodnje. Z ozirom na perspektivni razvoj našega podjetja in v ta namen potrebnih sredstev, moramo dati še več poudarka smotnemu izko- riščanju teh sredstev.

— Ugotavlja se, da nekateri ODS še vedno niso našli prave oblike dela, zato se jim mora pomagati, da bodo poznali program dela svoje EE in da bodo znali analizirati in odpraviti vse motnje, ki ovirajo izva- janje planskih nalog.

— Iznešene probleme na občnem zboru ZB naj se skupno z odborom ZB, TK in kadrovske službo v podjetju ponovno obravnava in do konca leta po možnosti reši v okviru naših pravilnikov.

Teh nekaj predlogov ne zajema vsega, vendar je razumljivo, da mo- rajo politične organizacije v prvi vrsti poleg družbeno-politične in eko- nomске vzgoje članov kolektiva prevzeti odgovornost tudi za poslo- vanje in gospodarski razvoj podjetja. Odmikanje od kolektivne odgo- vornosti za izvršitev sprejetih obvez tudi v bodoče ne more biti predmet razprave, saj se zavedamo, da ekonomska razvoj našega podjetja zavisi od vložnega prizadevanja vsakega člana kolektiva. Zato bo tudi v bo- doče dolžnost vseh odgovornih činiteljev v kolektivu, da bo delitev ustvarjenih dobrin čimbolj pravična.

Upravni odbor našega podjetja je na svoji 27. redni seji obravna- val osnutek splošnega dela druž- benega plana za leto 1963 in ga primerjal z realizacijo v letu 1962.

Osnutek družbenega plana za le- to 1963 je tolmačil ing. Milko Starc in uvodoma povedal, da je bil plan za leto 1962 večji za 4,4 % kot v letu 1961. Izvršen pa je bil opera- tivni z 98,3 %, finančni pa z 99,1 %. Operativni plan nismo v celoti iz- vršili, to pa že iz znanih razlogov; v livarni valjev in obdelovalnici valjev ni bilo naročil, stagnacija naročil v valjarni in izpad elek- trične energije v oktobru in no- vemburu, ko smo izgubili 2700 ton na proizvodnji elektroplavža. Če bi ti momenti izostali, bi plan, ki smo si ga postavili, sigurno prekoračili, kljub temu je še vedno indeksna razlika med dovršeno proizvodnjo 1962 in 1961 102,7 %. Na osnovi gornjega in v pričakovanju ugod- nejše energetske situacije ter ne- katerih rekonstrukcij, postavlja plan za leto 1963 6 % povečanje proizvodnje v primeru z letom 1962.

Po posameznih obratih je pred- videna v letu 1963 naslednja pro- izvodnja, izražena v indeksih:

Agglomeracija	101 naspr. 1962
Elektroplavž	121 naspr. 1962
Jeklarna	100 naspr. 1962
Livarna sive lit.	100 naspr. 1962
Livarna valjev	123 naspr. 1962
Obdel. valjev	127 naspr. 1962
Samotarna	94 naspr. 1962
Valjarna	103 naspr. 1962

Pri elektroplavžu se predvideva višja proizvodnja zaradi zamenja- ve pečnega transformatorja od 12 MVA na 18 MVA. V jeklarni bi ostala proizvodnja na istem koli- činskem nivoju. Vse sile pa bi se usmerile v kvalitetnejšo proizvo- dnjo. Livarna sive litine, ki je že dosegla dobre rezultate, bi pove- čala proizvodnjo strojne in sfero- litine. Livarna valjev zaradi objek- tivnih in subjektivnih vzrokov ni dosegla v letu 1962 plana. Za letos predvideni povečani plan bo mo- goče doseči, kar potrjujejo že do sedaj prispela naročila. V šamotar- ni plan ne predvideva povečanja, temveč daje poudarek na zboljša- nje kvalitete, pri tem pa upošteva zastarelost obrata. V valjarni je povečani plan izvedljiv, seveda, če bo tempo proizvodnje iz decembra obdržan in če bodo naročila in asortimenti ugodni. Osnutek druž- benega plana je bil večkrat teme- ljito prediskutiran in ni nobenih tež- zav za njegovo ostvaritev.

Da bi se predvideni družbeni plan za leto 1963 v redu izvrševal in dal ob koncu leta take rezulta- te kot so predvideni, je upravni odbor sprejel »akcijski program« za celotno podjetje, ki bazira na ak- cijskih programih, ki so jih spre- jele ekonomske enote in strokov- ne službe. Vzporedno z nalogami iz družbenega plana se postavlja pred nas osvajanje nove proizvo- dnje v osnovnih obratih, za kar je predvideno po programu 51 mili- jonov dinarjev, da se z osvajanjem nove proizvodnje pripravimo na naloge, ki si jih bomo zadali za leto 1964. Letos je naša naloga še rekonstrukcija, ki je že v teku; že letos bodo znani rezultati rekon- strukcije na elektroplavžu in dru- god.

Ko bo finančni del predloga družbenega plana za leto 1963 go- tov, bomo o njem razpravljali in ekonomske enote bodo točno ve- dele za svoje naloge. Do takrat je dolžnost vsakega zaposlenega, da dela tako, da se dosežejo čim bol- ši rezultati v proizvodnji, ki jih postavlja predlog družbenega pla- na — splošni del.

Za leto 1963 se predvidevata dve vrsti investicijske dejavnosti in to v okviru samostojnega investicij- skega programa in investicijskega vzdrževanja. V okviru prve dejav- nosti se predvideva rekonstrukci- ja na TH peči in nabava valjarni- ške opreme iz Poljske, za kar bi se letos porabilo 338 milijonov, si- cer bi pa po programu potrebovali letos 1,007 milijarde dinarjev za aglomeracijo, TH peč, jeklarno, elektroobročno peč, valjarno, li- varno valjev in kokil, obdeloval- nico valjev, energetske obrate, po- možne obrate in za pripravo tere- na za Štore II.

Za investicijsko vzdrževanje pa je potrebno 320 milijonov din, za vse obrate.

Na koncu obravnave predloga

družbenega plana (splošni del) ak- cijskega programa in investicijske dejavnosti za leto 1963 je upravni odbor obravnaval operativni plan za januar 1963.

Operativni plan za januar je enak dinamičnemu z izjemo valjar- ne, kjer je za 80 ton nižji od di- namičnega zaradi asortimenta na- ročil.

Upravni odbor je sprejel pred- log družbenega plana — splošni del, ki zajema proizvodni program, akcijske programe obratov, kvali- tetni program, program osvajanja nove proizvodnje in investicijski program za leto 1963 s tem, da ga bo predložil delavskemu svetu v razpravo in osvojitve.

Zaradi povečane proizvodnje v letošnjem letu in zaradi ozkega grla v čistilnici odlitkov, je upra- vni odbor odobril nabavo novega brusilnega stroja za livarno sive li- tine v vrednosti 800.000 din, in na- bavo dveh elektromotorjev za Cu- stodisovo peč v valjarni v znesku 360.000 din.

V nadaljevanju je upravni odbor obravnaval še nekatere tekoče za- deve.

Razprave sindikalne podružnice

Da bi lahko sindikalna organi- zacija v podjetju pravilno mobi- lizacijsko vplivala na izvršitev družbenega plana za leto 1963, je v prvi vrsti potrebno, da so njeni člani s svojo letno obvezo dobro seznanjeni. Radi tega je IO na eno svojih sej v mesecu januarju povabil tudi zastopnike sindikal- nih podružnic enot, da se o pred- stoječem družbenem planu pod- jetja temeljito pogovore.

V razpravi so zlasti poudarili lankskoletno pomanjkljivost v iz- vajanju plana z dejstvom, da je bil isti sprejet še le meseca aprila, da se je največja aktivnost in bor- ba za plan izvajala šele v zadnjih mesecih leta. Svoje letne plane so sicer nekateri obrati še pred- časno izvršili, tako livarna sive li- tine, elektroplavž z aglomeraci- jo, samotna, jeklarna, dočim so drugi doživeli bistvena odstopa- nja, zlasti valjarna, livarna valjev in obdelovalnica valjev. Vendar to lahko opravičimo z objektivni- mi nepredvidenimi težavami, kot stagnacija na tržišču in podobno.

Letošnji družbeni plan podjetja bo sprejet v mesecu februarju, ter predvideva za 6 %-no povečanje v primerjavi na leto 1962. Postav- ljen količinski plan podjetja je iz- vedljiv, ter v normalnih pogojih poslovanja ni bojzani za njegovo doseganje. Potrebno pa je pri tem skozi vse leto upoštevati vso res- nost in budnost izvrševanja me- sečnih planov. Vsak mesečni pro- gram enote mora za njih pred- stavljati zaključeno obdobje. Upo- števat je tudi razne tehnične iz- boljšave, ki prihajajo iz enot in ki v nekaterih primerih prinesejo visoke prihranke.

Nadalje so bili podčrtani neka- teri problemi bodočega družbene- ga plana. Ravno na angažiranosti kolektiva podjetja v mesecu de- cemburu preteklega leta je možno

graditi določen optimizem za iz- polnitev predstojećih nalog. Za- sledovati je kvalitetne plati pro- izvodnje in realizacije planov po mesecih. S HTV ukrepi je potreb- no postopati še bolj dosledno, da v naših težkih pogojih dela oču- vamo vsaj sedanjí zdravstveni fond zaposlenih.

Poslovanje enot, kot v celotnem podjetju se mora odvijati v svrhu štednje z najmanjšimi dopustni- mi zalogami surovin.

Zaključki razprave so naslednja priporočila:

— Ker je nujno, da so člani ko- lektiva seznanjeni z družbenim planom podjetja, naj bi se na predstojećih občnih zborih sindi- kalnih podružnic enot o njem raz- pravljalo, ter sprejeli odgovarja- joči napotki o izpolnjevanju me- sečnih planov enot. Sestavili naj bi tudi mesečne akcijske progra- me organizacijsko-političnega de- la v enotah, katere pa je potrebno potem mesečno tudi zasledovati. Radi tega je:

— potrebno pristopiti k meseč- nim delovnim konferencam enot, kjer se člani kolektiva lahko pogo- vore o vseh nastopajočih proble- mih gospodarjenja in o skupnih akcijah, ki jih je v posameznih danih primerih nujno podvzeti za izboljšanje gospodarnosti itd.

— Utrditi je informiranje ko- lektiva, ter priporočiti strokovnim službam, naj podatke o gospodar- jenju enot pravočasno in v čim enostavnejši obliki posredujejo v kolektiv.

NALOGE PODRUŽNIC ENOT V LETU 1963

Na seji predsednikov in tajni- kov sindikalnih podružnic enot so dne 19. januarja razglabljali, kako pravilno usmeriti delo za izpol- (Nadaljevanje na 2. strani)

IZ EKONOMSKIH ENOT

Organi samoupravljanja po ekonomskih enotah so v januarju letošnjega leta obravnavali razna važna vprašanja, ki naj bi osigurala izvršitev plana proizvodnje in doseganje dobrih finančnih rezultatov. Istočasno so pa še reševali ostala vprašanja, ki sodijo v njihov delokrog.

Elektroplavž

je v svoji razpravi o osnutku novega PDR (pravilnik o delovnih razmerjih) dal nekatere pripombe, ki naj bi posamezne člene bolj konkretizirale. Nadalje je ugotovil, da posluževanje novega drobilca ostružkov zahteva od posluževalca mnogo več, vendar pa za posluževanje zadostuje samo eden od do-

slali prvo pošiljko valjev, ki so jih kupci ob prevzemu ugodno ocenili. Letos imajo pred seboj mnogo nalog, ki jih bodo morali izvršiti: osvajanje novih kvalitet, zmanjševanje izmečka, izboljšanje kvalitete, znižanje proizvodnih stroškov in izdelavo poskusne pošiljke valjev za Avstrijo. Da bodo v livarni valjev tem nalogam kos, bo treba krepko poprijeti. Dogovorili so se, da bodo imeli kolektivni dopust, ki ga bodo prilagodili potrebam naročil, da bi dobavni roki zaradi dopustov ne trpeli. Sklenili so tudi, da bodo poostri tehnološko in delovno disciplino in da bodo izdelali tehnološke instrukcije, ki bodo obvezne za slehernega zaposlenega.

Obdelovalnica valjev

ODS tega obrata je obravnaval pravilnik o delovnih razmerjih in dal nekaj pripomb, ki so jih posredovali kadrovske službi. Analizirali so vzroke neizpolnitve proizvodnega plana v letu 1962 in povzeli nekaj zaključkov. Livarno valjev bodo opozorili na boljše čiščenje valjev, ker jim slabo očiščeni valji delajo nepotrebne težave.

Energetski obrat

Energetski obrat je razpravljal o osnutku pravilnika o delovnih razmerjih in dal nekaj pripomb. Na razpravi o poslovanju v letu 1963 v zagotovitvi potrebne energije za osnovne obrate, znižanju cen energije, vzdrževanju naprav in o izobraževanju zaposlenih v obratu in vseh tistih, ki imajo opravka s plinom v podjetju. Razpravljali so o težavah, ki spremljajo obrat v zimskih mesecih: o zmrzovanju surovin in instalacij. Sklenili so, da se za ceno potrebne nadurne dela mora zagotoviti dobava energije osnovnim in pomožnim obratom za nemoteno delo. Na koncu so obravnavali še nekatera vprašanja, kot so: delovna in tehnološka disciplina, nagrajevanje in drugo.

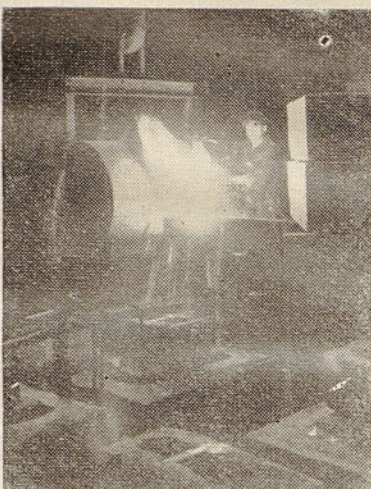
Šamotna

je obravnavala uspehe v decembru, kjer so dosegli pri izdelavi opeke 105,4% planirane proizvodnje. Sprejeli so operativni plan za me-

sec februar, imenovali komisijo za sklepanje in odpoved delovnega razmerja v obratu. Glede vzdrževanja so sklenili, da manjša popravila na napravah izvršijo sami, da ne bi zaradi tega obremenjevali centralne vzdrževalne službe.

Livarna sive litine

Tu so organi samoupravljanja ugotavljali, kako so izvajali sklepe zadnje seje. Analizirali so izvršitev plana za leto 1962 in ugotovili, da so ga dosegli s 105,3% in da je najboljši rezultat dosežen pri nodularni litini, ki se na trgu zelo dobro proda. Pri obravnavi družbenega plana za leto 1963 so smatrali, da je plan glede na spremembe asortimana zelo napet in da bo za doseg istega potrebno izkoristiti vse možnosti, ki še obstajajo, istočasno pa bo potrebno rešiti še razne druge probleme, kot so zagotovitev potrebne količine komprimiranega zraka, materiala za izdelavo

modelov, morali bomo podaljšati dobavne roke za nekatere proizvode. Modelna mizarna in priprava dela se bosta morali prilagoditi potrebam, da proizvodnja ne bo motena. Nalog, ki jih postavlja proizvodnja pred organe upravljanja in vodstvo obrata je toliko, da jih bomo morali reševati vse leto. S tem v zvezi so sklenili, da bodo dopuste koristili v livarni v dveh delih zato, da ne bi prišlo do motenj v proizvodnji. Za mesec februar so sprejeli proizvodni plan, ki je v skladu z letnim planom. Obravnavali so še predloge osnutka pravilnika o delovnih razmerjih in dali svoje pripombe.

RAZPRAVE SINDIKALNE PODRUŽNICE

(Nadaljevanje s 1. strani)

njevanje bodočih nalog, ter v zvezi s tem tudi kritično ocenjevali delovanje sindikalnih podružnic v preteklem letu.

Dejstvo je, da je zaznamovana v letu 1962 večja samostojnost, da so imeli v enotah več pravic odločanja, ter politično bolj okrepili samoupravno dejavnost. Zlasti se je to pokazalo v zadnjem četrtletju, ko je sindikalna organizacija še povečala priporočila, v vseh enotah podvzeti vse sile za izpolnitev proizvodnega plana podjetja. Če bi bila ista aktivnost dela skozi vse leto, bi bili količinski in finančni rezultati podjetja koncem lanskega leta lahko še boljši od sedanjih.

Svoje akcijske programe naj bi podružnice enot usmerile predvsem v krepitve interesov samoupravljanja na podlagi in v zvezi s lastnimi obveznostmi, preko katerih naj šele nato nastajajo tudi njihove pravice. Temeljne norme za samoupravljanje naj izhajajo v bodoče iz vsakodnevnih problemov v enoti na osnovi analiz. Dоследno morajo uveljavljati zakonodajo, ki bo krepila demokratične pravice s tem, da se v enotah utrjuje delovna in tehnološka disciplina. Skrbeti morajo za dvig

življenjskega standarda skozi boljše gospodarjenje enote in podjetja. Delitev po delu mora vzbuditi zavesten interes pri članih kolektiva. Pri tem pa se je odločno izogibati zahtev, če te izhajajo iz slabega gospodarjenja. Utrjevati je potrebno pravilno medsebojno sodelovanje med enotami, z obratovodstvi, obratnimi delavskimi sveti, ter političnimi organizacijami, da bodo vse gospodarsko politične akcije enotne in temeljito pripravljene. Prizadevanje za izobraževanje članov in njihovo mora biti ena temeljnih nalog vsake enote. Predvsem je potrebno usmerjati člane kolektiva, da se tudi družbeno-politično izobražujejo, ker bodo le z znanjem tega lahko postali dobri gospodarji enote.

Skratka, akcija podružnic enot, oziroma sindikalne organizacije v podjetju mora biti v bodoči mandatni dobi usmerjanje za boljše gospodarjenje, upravljanje in izobraževanje.

Letne konference naj bi imele poudarek delovnega značaja, kjer se naj obdelajo problemi enote na osnovi planskih nalog. Pravilno je, takoj v pričetku leta zastaviti potrebne ukrepe za mobilizacijo doseganja mesečnih planov.

IZVOZ V LETU 1962

V času, ko je naš izvoz ena od ključnih točk krepitve našega gospodarstva, je prav, da podamo tudi s tega področja obračun za preteklo leto. V gospodarskem pogledu je bilo lansko leto eno najbolj razburljivih v povojnem gospodarskem razvoju in če bi označevali naša povojna leta po smereh in značilnostih gospodarskega razvoja, bi lahko imenovali preteklo leto prav gotovo leto našega prodora na svetovna tržišča ali leto našega izvoza. V državnem merilu smo v letu 1962 okrepili naš izvoz do te mere, da smo ga prvič po vojni približali ravni uvoza, ki je kakor vsa povojna leta tudi v preteklem še nadalje naraščal. Takšna krepitev naše zunanjetrgovinske bilance seveda ni slučajnost, niti ni rezultat slučajnosti. V širjenju izvoza so vloženi ogromni napor in tudi žrtve, ki so bile spriču neugodnih gospodarskih razmer na zunanjih tržiščih nujne spremljevalke našega izvoza. Uspehi v letu 1962 so še večji ob dejstvu, da je bil naš izvoz v prvem tromesečju zaradi sprememb v našem gospodarskem in še posebej zunanjetrgovinskem sistemu praktično paraliziran. Ne gre prezreti tudi gospodarskega

zduževanja zahodne Evrope, s politiko gospodarskega protekcionizma zaviralno vplivalo na izvoz.

Sledeč splošnim težnjam in porom je tudi naše podjetje ležalo v preteklem letu v izsijajni uspehe. Izvoz iz leta smo po vrednosti skoraj podvili in se uvrstili med največje izvoznike celjskega okraja in tudi dostojno mesto tudi v sklopu jugoslovanskih železarn.

Če se zopet zatečemo k imenu prikazovanju razvoja našega izvoza v zadnjih štirih letih, bimo naslednji trend izvoza:

1959. leta	100
1960. leta	225,3
1961. leta	214,6
1962. leta	399,6

Največji del našega izvoza vedno odpade na izdelke valj — 90,9%, sledijo litoželezni — z udeležbo 7,7%, na ostale proizvode pa odpade 1,4%. Od celotnega našega izvoza v preteklem letu pade na izvoz na področja svertibilno — čvrsto valuto 34% na socialistične države 54,8% in ostale klirinške države 11,0%.

(Nadaljevanje na 3. strani)

BODOČI KADRI V SINDIKALNIH PODRUŽNICAH

V cilju izbrati najboljše ljudi za bodoči kader sindikalnih podružnic enot, je IO sindikalne podružnice sklical posvetovanje predsednikov in tajnikov obratnih podružnic enot in sekretarje tamkajšnjih oddelkov ZK, da se pogovore o bodočih volitvah v bodoče sindikalne organe enot in o članih, ki bi jih naj predvideli za bodoči IO sindikalne podružnice podjetja.

V novem odboru enote naj bi obdržali vsaj eno tretjino starega kadra. Kot dopolnilo pa naj bi volili ljudi, ki bodo z veseljem posegli v sindikalno delo. Upoštevati je tudi, da morajo kandidati imeti pogoje, to je predvsem zaupanje in ugled pri sodelavcih, da bodo lahko pravilno politično izvrševali zaupano funkcijo. Ker mora biti izhodišče bodočega sindikalnega dela gospodarjenje enote, je potrebno predvideti tudi to, da se za nov sindikalni kader izberejo gospodarsko in politično najbolj razgledani ljudje enote.

RAZVOJ REKREACIJE V KOLEKTIVU

Evidenca športnega udejstvovanja izkazuje, da je bilo v letu 1962 v razna tekmovanja vključenih 553 članov kolektiva. Tudi organizacija metalurških športnih iger, ki so se lani vršile v Štorah je bila dobro izvedena.

V bodoče bo potrebno misliti na nabavo raznih rekvizitov za športno izživiljanje naših članov. Lahko bi že v rekonstrukciji tovarne predvidevali graditev prostorov za igrišče odbojke ali podobno, kjer bi se delavci v prostem času razgibali, ter tako spoznali z vrednostjo športnega udejstvovanja.

Ravno tako bi bilo nujno — v kolikor namerava kolektiv še vnaprej obdržati dom na Rabu — urediti tam nekatere športne objekte, kot igrišče za odbojko, kegljaški prostor, peskovnik za otroke in še kaj podobnega.

Ščasoma bi morali urediti evidenčne kartone o udejstvovanju članov kolektiva v rekreaciji in o rezultatih z ozirom na delovni elan, zdravstveno stanje, primere nezgod, razporejenosti ljudi, ki se v rekreaciji več ali manj izživljajo.

V diskusiji na poročilu rekreacijskega odbora je bilo največ poudarka počitniškim domovom, zlasti našemu domu na Rabu. Če bi letovanje v tem domu obravnavali potom analiz, bi ugotovili, da iz leta v leto koristijo v njem dopust vedno eni in isti ljudje. Ali ne bi bilo morda priporočljivo izvesti akcijo štednje za dopuste, da bi lahko ob morju letovali tudi

PK delavci in ostali z večjim vilom otrok, ter oni na težjih delovnih mestih.

Komisija za rekreacijo naj preko ankete v obratih spozna misljenje članov kolektiva glede zasedbe počitniških domov. Tudi bi dovolj zgodaj lahko vedeli o vilo interesov, oziroma rezervno zasedbo po lastnih članih bi tako pristo kapaciteto dovolj lahko dali drugim turistom.

Kar pa se tekmovanja v športnih dejavnostih tiče, je potrebno podkrepiti interese masovnega jetja članov enot. Stevilka članov sodelujočih v medobnem tekmovanju je namreč nekoliko nerealna, če upoštevamo da so nekateri člani sodelovali v vseh tekmujočih panogah.

Potrebno bi bilo vzbuditi zanimanje za družabno življenje med člani kolektiva, misliti na organiziranje enodnevnih izletov. Komisija naj bi to upoštevala razdelitvi finančnih sredstev ekskurzije in izlete.

O STATUTU PODJETJA

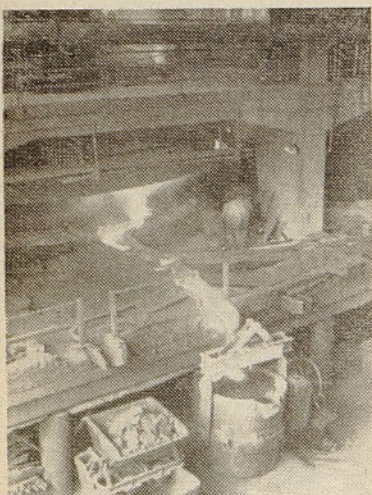
Statut podjetja naj bi bila družbena norma, ki razčlenjuje v notranja dogajanja in medsebojna razmerja v enotah, ter obveznosti delavcev v delovni organizaciji. Izdelava statuta bo zahtevala mnogo dela, medsebojne povezanosti in napore mnogih ljudi. Statut podjetja bi moral biti pravi prav podaljšek zakona, moralno podrobno obdelati določeno snov, kjer zakon konča. Vseobseg bo moral vse pravilnike in poslovnike podjetja, ter bo od sindikalne organizacije in DS odvisno, koliko in katere pravilnike se bodo bodoče še upoštevali. Zlasti mora statut podjetja točno določiti poudariti pristojnost enot. Predvideti mora postopek, kako bo decentralizirani samoupravni organi sprejemali zakonske akcije, kako urejali disciplinske odgovornosti.

Pri tem pa je vsekakor paziti, da se ne bi krnila enotnost podjetja, kot celote.

Tudi sindikalna organizacija mora v novem statutu podjetja najti odgovarjajoče mesto v podjetju, kot družbeno politična organizacija, ki ureja in uresničuje cilje družbenega samoupravljanja in socialistične demokracije.

Statut podjetja naj bi bil akt, se bo moral stalno izpolnjevati, dopolnjevati, biti morda odraz vseh realnih dogajanj in materialnih odnosov.

Na razpravi je bilo poudarjeno, da naj se prva faza izdelave statuta takoj prične. Izdelajo naj na osnovi in teze, katere bo zajemal statut, da bi lahko sindikalna organizacija na osnovi razprav dala svoja priporočila.

redanjih treh. Zato je sklenil, da se posluževalcu poveča osebni dohodek za 10% od 1. decembra 1962. V tem primeru se je ODS poslužil člana 38 POD (pravilnik o delitvi osebnih dohodkov). ODS je še sklenil, da prizna 3% primanjkljaja surovega železa za leto 1962 v korist komercialnega skladišča. V bodoče pa bo mesečno priznanih le do 1% kala za tisto surovo železo, ki bo šlo na skladišče, za tisto pa, ki bo šlo direktno h kupcu, pa kala ne bo priznal. Ta sklep je bil sprejet z namenom, da se prepreči zgubljanje hlebcev grodlja ob železniških progah in deponijskih prostorih.

Valjarna

V valjarni je ODS razpravljal o rezultatih proizvodnje v mesecu decembru 1962. leta in ugotovil, da je bil efektivni plan proizvodnje prekoračen za 4,65%, da so bili izpolnjeni boljši za 1,44% in da je poraba energije izpod normativov. Valjarna vključuje dober rezultat v zadnjem tromesečju ni dosegla letnega plana, ker v poletnih mesecih ni bilo ugodnih naročil.

V obravnavi proizvodnega programa za januar so člani ODS sprejeli sklep, da bodo morali po potrebi uvesti tudi nedeljsko delo, da bi lahko v roku izdelali potrebne količine železa, za katere je določen rok dobave. Storili bodo vse za povečanje izvoza valjanih proizvodov in za osvojitve specialnega profila železa za »Iskro« Kranj in »Kovnotehno« Celje. Člani ODS bodo kolektivno pojasnili potrebo po nedeljskem delu v kolikor bo to potrebno in pa pomen osvojitve novih profilov.

Livarna valjev

Tu so razpravljali o naročilih in družbenem planu za svoj obrat in ugotovili, da je realen, kar potrjujejo že dospela naročila, zato računajo, da bodo letos imeli z realizacijo plana manj težav kot lani. Ugotovili so, da bi s popolnim izkoriščanjem naprav lahko proizvedli 1000 ton valjev za izvoz v Indijo, kamor so že lansko leto po-

Rezultat revalorizacije

V letu 1962 izvedena revalorizacija osnovnih sredstev je imela predvsem namen, zagotoviti podjetju višja sredstva amortizacije, da bi lahko laže in hitreje obnavljala ter modernizirala svoja osnovna sredstva in da se ekonomsko vskladijo startne osnove med podjetji, ki imajo stara osnovna sredstva, in podjetji, ki imajo zaradi večjih investicij nova osnovna sredstva.

Pristop k revalorizaciji je začel prizadevanja da bi amortizacija imela res namen in učinkovitost. Revalorizacija osnovnih sredstev preračun na ekonomsko utemeljeno višjo vrednost je že tretja po vrsti in se po vsebini bistveno razlikuje od dosedanjih.

Pri prejšnjih revalorizacijah se je vrednost osnovnih sredstev povečala le za povprečni odstotek osnovnih sredstev, z ozirom na dolarsko vrednost, dosedanja revalorizacija za domačo in uvozna opremo pa se je izvršila na bazi dolarske vrednosti oziroma vrednosti nabave v tuji valuti.

Revalorizacija se je opravila za gradbene objekte, dolgoletne naložbe in opremo od leta 1953—1961 različno po letih s pomočjo faktorjev, ki so izražali za vsako leto odstotek povečanja vrednosti od tiste, ki je izkazana po knjigah.

Prvi rezultati revalorizacije pri gradbenih objektih so povečali osnovno za 72 %, kar je v primerjavi z realno vrednostjo zelo visoko. Zato je republiška komisija za revalorizacijo predlagala znižanje koeficientov za gradbene objekte na podoben rezultat opreme ostali opremljenosti.

Ponovni preračun revalorizacije uporabo nižjih koeficientov kaže, da se je vrednost osnovnih sredstev gradbenih objektov povečala za 2275 milijonov na 3194 milijonov ali za 40,5 %, vrednost opreme pa od 4065 milijonov na 4755 milijonov ali za 17 %.

Pred revalorizacijo je podjetje imelo razpolagalo z 224 milijonov revalorizaciji pa je pridobilo 4 milijonov novih sredstev. Revalorizacija je dvignila osnovo poslovnega sklada in s tem naložila podjetju višjo obveznost za obremenitev na osnovna sredstva za 40 milijonov. Praktično povečala se je amortizacija za toliko kolikor so se povečale obresti. Časovno je na razpolago le za toliko več likvidnih sredstev.

Vsekakor je bil v državnem mehanizmu dosežen namen, amortizacijska sredstva so se v okviru naše republike povečala za 11,7 milijard, kar je pomembno pa je za naše podjetje, ker se sredstva amortizacije

v primerjavi s sedanjimi potrebami le malenkostno povečajo. Podjetju bi bila potrebna višja amortizacijska sredstva, da bi se omogočilo zamenjavo zastarelih osnovnih sredstev. Doslej so bila sredstva amortizacije, ki so se obračunavala v letu 1962 blokirana za 10 do 15 % in še pri koriščenju omejeni za izplačilo po četrtletjih. Blokirano amortizacijo od leta 1955 dalje pa smo vso porabili za izplačilo obratnih sredstev.

Mislím, da je revalorizacija omogočila, da bi lahko v prihodnje pričeli uvajati poleg časovne amortizacije za gradbene objekte še funkcionalno in ekonomsko oziroma pospešeno amortizacijo za opremo.

Pri sedanjem načinu obračunavanja časovne amortizacije se dogaja, da so nekatere kategorije osnovnih sredstev, izpostavljene mnogo hujši obremenitvi (obratovanje stroja 2—3 izmene) kot druga osnovna sredstva, ki te obremenitve nimajo. V obeh primerih pa se obračunava amortizacija na dobo trajanja po enaki stopnji, ne glede na dejansko obremenitev. Ravno tako obstoja tudi oprema, ki je v tehnološkem pogledu zastarela in se prikazuje v knjigah z visoko neodpisano vrednostjo. Na taka osnovna sredstva bi morali že danes misliti, da bo v doglednem času vendarle prišlo do tega tudi v naših predpisih, da bo samo podjetje odločilo o stopnji odpisanih osnovnih sredstev. Takrat bomo dosegli res ekonomičen in učinkovit namen amortizacije.

Omogočilo bi se lahko več sredstev za zamenjavo, realnejša bi bila odpisana vrednost osnovnih sredstev. Amortizacija bi služila res samo za zamenjavo tistih osnovnih sredstev, ki so ekonomsko in tehnično potrebna in upravičena zamenjave.

Na koncu bi dosegli še to, da bi izločena sredstva za poslovni sklad (za osnovna sredstva) iz čistega dohodka po bilanci res služila samo za nove investicije in sofinansiranje, dočim bi amortizacija služila samo za zamenjavo obstoječih osnovnih sredstev.

Višina amortizacije bi v tem primeru ne bila več omejena, ampak bi se gibala v mejah ekonomskih možnosti obremenitve lastne cene vsakega izdelka.

Vse to bo mogoče doseči le takrat, ko bo amortizacija v celoti likvidna, takrat ko je najbolj potrebna za finansiranje, ne pa da se amortizacija omeji in koristi še v druge namene, kot za odplačilo obratnih sredstev, anuitet in slično.

Albin Miklavc sabljali za to odgovorno nalogo.

IZVOZ V LETU 1962

(Nadaljevanje z 2. strani)

Rezultati naših naporov za razširitev našega izvoza v preteklem letu so se odrazili tudi v pridobivanju novih tržišč in uvajanju novih proizvodov v naš izvozni asortiman. Tako sta se v našem izvozu v preteklem letu pojavila dva proizvoda, ki doslej nista bila predmet našega izvoza: litoželezni valji KGR odlitki za »OM« kamione. Litoželezne valje smo izvozili v Italijo, ki je za naše podjetje povsem novo tržišče, odlitke za »OM« kamione pa smo izvozili v Italijo. Pomembno, da bosta ta dva primera pokazala našemu izvozu odprla perspektive možnosti našega izvoza teh proizvodov, kar bo predstavljalo nadaljnjo afirmacijo našega podjetja tudi izven naših meja.

Kakor so rezultati našega izvoza v preteklem letu na dostojni višini, tako so problemi, s katerimi se v izvozu srečujemo, čedalje bolj resni in zaskrbljujoči. Zastarelost naših obratov v tehničnem pogledu postaja resen problem in slej ko prej ovira za nadaljnje širjenje našega izvoza. Brez dvoma bi izvoz našega prvega izvoznega proizvoda, t. j. vzmetnega jekla za avtomobilsko industrijo lahko bil pomemben tudi na področju s konvencionalno valuto, predvsem na italijansko tržišče, če bi lahko nudili material v tistih dimenzijskih tolerancah in dolžinah, ki so na tujih trgih običajne in ki jih kupci

pričakujejo in zahtevajo. Zaradi tehnične zastarelosti takšni pogoji za nas niso sprejemljivi. Pri tem je še poudariti, da bodo slej ko prej tudi naši dosedanja odjemalci tako doma kakor tudi zunanji prešli na norme, ki so za vzmetna jekla normalne, a za nas nesprijemljive.

Tehnična zastarelost naših obratov vpliva tudi na naše lastne cene, kar ravno tako predstavlja resen problem pri srečevanju z močno mednarodno konkurenco.

Izvoz valjev nam je prav tako pokazal, da smo tudi na tem pod-

To je eno izmed mnogih gesel, zapisanih v programu Rdečega križa, organizacije, ki ima zelo obširen delokrog, ki jo pa še pre malo poznamo. Zato tudi vse pre malo upoštevamo delo članov te človekoljubne organizacije. Ko polagajo obračun dela, se le malokdo spomni, da se udeležijo tega občnega zbora in pripomore s koristnimi predlogi k razširitvi in izboljšanju dela te prepotrebne organizacije. Kdor je letos prisostvoval občnemu zboru krajevne organizacije Rdečega križa v Štorki, se je lahko prepričal, da je v tej organizaciji 923 skromnih, a požrtvovalnih članov, da pa so odborniki pri svojem delu prepuščeni sami sebi. V lanskem poslovnem letu so imeli eno zdravstveno predavanje na Vrheh, ki ga je poslušalo čez 40 obiskovalcev. Za tako naselje, kot so Vrhe je to res lepa udeležba. Zaključili so tečaj o zdravi prehrani, obenem z gospodinjstvom tečajem, v sodelovanju s SZDL v Kompolah. Ker so v Štorki že predvajali zdravstvene filme, kar jih je pri nas na razpolago, lani takih predavanj ni bilo. Prav posebno se je odrezala ta organizacija pri krvo dajalski akciji, kar je predvsem zasluga komisije za krvo dajalstvo pri sindikalni organizaciji železarne. Čez 300 prijavljenih pomeni preko tri sto visokozavednih ljudi v našem kraju, samo v kolektivu je daroval kri 301 član, izven železarne pa 29 darovalcev. S to plemenito akcijo bodo šli letos še bolj v naselja okrog Štorki. Tam je treba utreti pot v srca ljudi, da bodo pripravljene darovati dragoceno kri za sočloveka, ki mu s tem rešujemo življenje, mu podaljšujemo življenje, vrnemo zdravje. Na tem občnem zboru pa so razpravljali tudi o drugih izredno važnih vprašanjih. Ugotovili so, da v novih stanovanjskih blokih manjkajo zavetišča za najmlajše, ki jih morajo starši zgodaj zjutraj pred nastopom službe nositi v oddaljeni vrtec. Popoldne se otroci včasih brez varstva razkropijo proti domu. O tem bodo morali še razmišljati pri Stanovanjski skupnosti. Drug neresen problem je nega bolnikov in varstvo otrok, če zbolijo član družine, eden staršev. Stanovanjska skupnost naj bi po mnenju diskutantov skupno z organizacijo Rdečega križa organizirala tečaj za negovalke bolnikov, ki bi prisločile na pomoč zaposlenim ljudem v primeru, ko zbolijo eden od staršev, ali kak član družine, kjer sta oba starša zaposlena. Ugotovili so pa, da bi morali pri izbiri kandidatov za nego bolnikov zelo paziti, koga bodo uspo-

stojali za to odgovorno nalogo. Tu namreč ne pride v poštev samo nega bolnika, v mnogih primerih je treba paziti na otroke, jih primerno vzgajati in če je treba, jim nuditi tudi pomoč pri učenju, pri domačih nalogah in podobno. To pa je izredno zahtevna in, kot že povedano, odgovorna, delikatna naloga. Uprava železarne in organi upravljanja tega kolektiva bi verjetno prav radi finančno podprli organizacijo in izvedbo takega tečaja, saj izgubijo v železarni dosti delovnih dni zaradi izostankov ljudi, ki imajo bolnika v hiši in ga morajo negovati, obenem pa skrbeti, da se otroci pravočasno odpravijo v šolo, da se v redu učijo in primerno igrajo, ali drugače razvednijo. Lani je bilo v železarni dosti takih izostankov z dela.

V železarni Jesenice imajo tako službo že vpeljana, tam bi lahko izvedeli za izkušnje pri tem delu.

Toda dejavnost Rdečega križa je še v marsičem drugem. Tečaji za nudenje prve pomoči ob neugodah in nesrečah, tečaji za zdravo prehrano, za higieno stanovanj in življenja, za mentalno higieno, borba proti alkoholizmu, vloga Rdečega križa v boju za ugodnejše življenjske pogoje delovnega človeka, zdravstvena vzgoja osnovnošolske mladine, sodelovanje s socialnimi delavkami, male asanacije v nase-

ljih, kjer imajo okuženo vodo za kuho in umivanje. Po naseljih so potrebni aktivni Rdečega križa, ki bi imeli polne roke dela. Toliko govorimo o vzgoji naših ljudi, o humanih odnosih, o socialističnem humanizmu. Prav tu čaka dosti dela tudi člane Rdečega križa. Zato širimo članstvo te človekoljubne organizacije. Pomagajmo Rdečemu križu, da nam bo tudi on lahko pomagal!

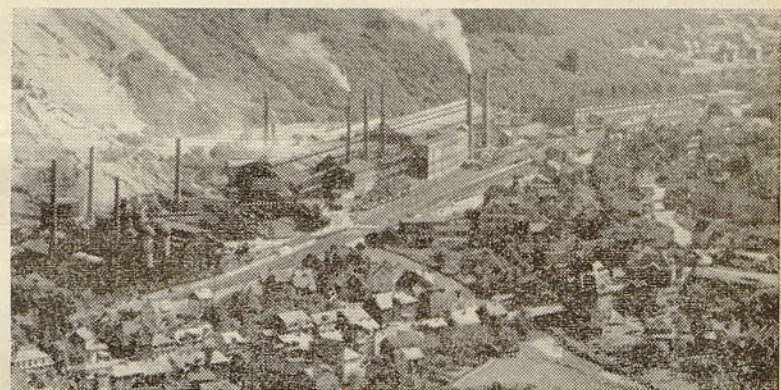
R-V

VTISI S SPECIALIZACIJE V ZAHODNI NEMČIJI

Pri Organizaciji združenih narodov deluje več agencij ali organizacij tehniške pomoči evropskim državam za posamezna strokovna področja. Ena najstarejših med njimi je agencija ILO, katere sedež v Evropi je v Genovi. Štipendije, ki jih daje ta agencija so namenjene nižji ali srednji kategoriji tehnične službe. Eno izmed takih štipendij je prejelo tudi naše podjetje, in sicer za trimesečno specializacijo iz meme in regulacijske tehnike v Zahodni Nemčiji. Realizacija te štipendije naj bi se izvršila pri firmi I. C. Eckardt A. G. v Stuttgartu in pri firmi Hüttenwerke Siegerland v Niederscheldenu.

Predstavnostvo agencije ILO v Zahodni Nemčiji se nahaja v

avtomobilsko industrijo, gradbeništvo in vse do otroških igrac. V obratu Niederschelden, kjer sem bil, proizvajajo samo tako imenovane platine in ingote, teže od 20 do 25 ton, ki se potem v drugih obratih valjajo naprej v končni proizvod — tanko pločevino. Obrat sestavljajo visoka peč, več SM peči, med katerimi sta dve 180-tonski, valjarna, kotlarna in pomožni obrati. Vsi omenjeni obrati so opremljeni s popolno avtomatsko regulacijo po najmodernejšem Siemensovem sistemu. Spričo tolikih instrumentov in naprav, ki so potrebne za nemoteno avtomatsko obratovanje peči, kotlov in ostalega, sem lahko videl marsikaj zanimivega. Videl sem način praktične

Železarna Siegerland obrat Niederschelden.

Bonnu, kamor sem tudi odpotoval ter se javil na omenjenem predstavništvu. Rečem lahko, da je Bonn s tako imenovanim Bad Godesbergom zelo prijazno in priklupno mesto. Po dveh dneh bivanja v Bonnu, sem se vrnil po isti poti nazaj v Stuttgart, kjer sem ostal dva meseca pri I. C. Eckardt A. G. Omenim naj samo, da se v tej tovarni izdelujejo merilni in regulacijski instrumenti oz. aparati, ki delujejo na električnem, elektronskem in pnevmatskem principu. Tovarna zaposluje okrog 1500 večinoma visokokvalificiranih oz. kvalificiranih delavcev. Podjetje je istočasno s proizvodnjo tudi v razvoju, in sicer osvaja vedno modernejša načine merjenja in regulacije, posebno še na področju elektronike in pnevmatike, kar je plod izredno močnega inženirskega in tehničnega biroja, kjer je zaposlenih nekaj zelo znanih nemških strokovnjakov.

V samem podjetju je tudi izobraževalni center, ki prireja razne seminarje na področju meme tehnike, katerih se udeležujejo nemški, kakor tudi drugi strokovnjaki. Podobnega seminarja sem se tudi jaz udeležil, vendar je zaradi pomanjkanja časa trajal samo nekaj dni.

Po dveh mesecih bivanja v Stuttgartu pa sem nadaljeval pot proti severu v Siegen ali natančneje povedano v 7 km oddaljen kraj Niederschelden, kjer se nahaja eden izmed sedmih obratov firme Hüttenwerke Siegerland A. G., katerih končni produkt je v glavnem fina pločevina, ki se uporablja za

uporabe najrazličnejših naprav, n. pr. uporaba televizije v industriji.

Na koncu bi se dotaknil samo še varnosti delavcev v omenjenem podjetju. Tudi tam se polaga precej paznje na varnost človeka — delavca. Glavno, kar sem opazil poleg ostalega je to, da ima vsak član kolektiva poleg drugih zaščitnih sredstev, tudi pokrivalo — zaščitno čelado, ki je lahko kovinska ali iz umetne mase in je rešila že marsikateremu delavcu življenje, kar je vsekakor posnemanja vredno.

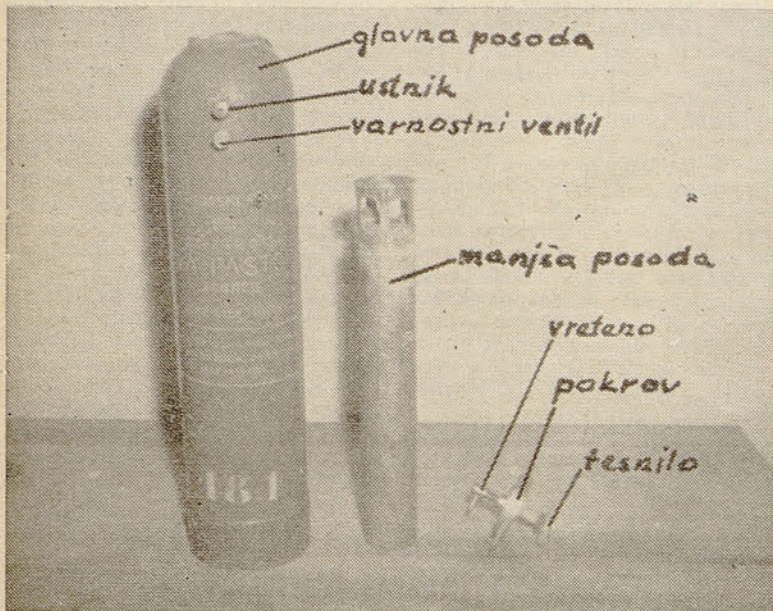
Omenim naj, da izhaja v železarni, kjer sem bil na praksi, slično kot pri nas, mesečni časopis, ki obravnava njihove probleme pa tudi razne zanimivosti.

S tem sem skušal podati splošni vtis prakse v Zahodni Nemčiji.

Drago Žohar

**Dapisujte
v svoje
glasilo!**

Kako gasimo z ročnimi gasilnimi aparati?

Sestavni deli ročnega gasilnega aparata na peno

Ročni gasilni aparat na kemično peno služi za gašenje vseh vrst začetnih požarov, razen električnih naprav pod tokom in ostalih materij, ki s prisotnostjo vode, katera je sestavni del pene, ustvarjajo gorljive in strupene pline (kalij, natrij, živo apno, karbid). Predvsem se ta aparat uporablja za gašenje vseh vrst lahko vnetljivih tekočin in masel. Njegova glavna gasilna učinkovitost je v tem, ker pena pokrije gorečo snov in s tem prepreči dostop kisika.

Izdelan je iz pločevine v obliki valja, ob strani ima nosilne ročke, izpustno šobo (ustnik) in varnostni ventil. Pokrov aparata je večji kot pri aparatu na vodo in ima v sredini vreteno z gumijastim tesnilom za zapiranje manjše posode, ki je v aparatu. Polnilo za ta aparat sestoji iz dveh različnih praškov, in

sicer iz BAZE in KISLINE. Bazo, ki je v tem primeru soda bikarbona in je pomešana s penilnim praškom SAPONIN raztopimo v 10 litrov vode in zlijemo v večjo posodo. Kisline, ki je lahko OCETNA ali ALUMINIJEV SULFAT prav tako raztopimo v 1,5 lit. vode in zlijemo v manjšo posodo, katero nato vstavimo v večjo posodo. Pri tem je treba paziti, da se kemikalije med seboj ne pomešajo. Nato zapremo aparat s pokrovom, ko je ta pritegnjen do kraja se z vretenom zapre še notranja posoda. Tako napolnjen in z navodili opremljen aparat se namesti na določeno mesto. V zimskem času se morajo aparati prenesti v toplejše prostore, ker se pri nas zaenkrat še ne proizvajajo zimska polnila.

V primeru požara snamemo aparat, odvijemo vreteno — s tem smo

odprli notranjo posodo, ga obrnemo narobe (s pokrovom navzdol), dva do trikrat ponovimo obračanje, da s tem pospešimo mešanje baze in kisline, vsled česar nastane v aparatu pritisk, ki potiska mešanico kemične pene na določeno mesto. Pri gašenju držimo aparat ves čas obrnjen narobe. S peno moramo gorečo snov popolnoma pokriti, s čimer preprečimo dostop kisika. Če vidimo, da nam bo en aparat premalo, jih prinesemo še več skupaj. Pri gašenju vnetljivih

Vreteno odvijemo do kraja

tekočin, ki so razlite po tleh, moramo nanašati peno od zunanjega roba goreče površine proti sredini, kadar pa gasimo tekočine v posodi, nanašamo peno ob rob posode, nikakor pa naravnost v tekočino.

Zgodi se lahko, da iz aparata nismo dobili zadostne količine pene vemo, da se je zamašila izstopna

šoba ali pa tudi odprtina varnostnega ventila. Ker je v tem primeru treba računati, da je v aparatu še več ali manj pritiska, ga ne smemo odpirati v pokončnem položaju, ker nam lahko zažene pokrov v obraz pač pa položimo aparat na tla in v tem položaju odvijemo pokrov.

Ročni gasilni aparati morajo biti vedno na svojem mestu, dostopni in se jih ne sme zalagati z nobenim materialom. Vsako spremembo (padec, izpraznitev) je dolžan vsak zaposleni takoj javiti predstavljenemu mojstru ali dežurnemu gasilcu.

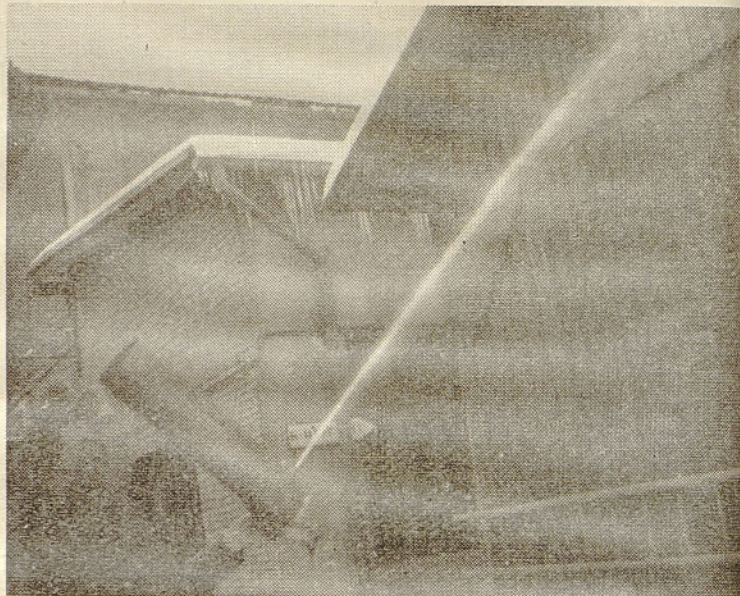
Z ozirom na to, da so ročni gasilni aparati namenjeni za gašenje začetnih požarov, je nujno, da se sleherni zaposleni temeljito seznani, kako se z njimi rokuje, kajti s pravilno in pravočasno intervencijo, lahko preprečimo večmilijonsko škodo. V kolikor kdo izmed zaposlenih smatra, da ne obvlada dovolj tehnike gašenja s temi aparati,

naj vpraša sodelavca, ki ve m nekoliko več ali pa dežurnega silca, kajti le s skupnimi napori lahko zagotovimo požarno varnost v podjetju.

Štefan Krun

VARNOSTNA OPOZORILA VREDNO UPOŠTEVATI

Aparat držimo narobe in usmerimo curek na določeno mesto

TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK

PLAVŽNI (TH) PLIN Pridobivanje TH plina

Kakor je bilo že prej omenjeno, nastaja TH plin kot stranski proizvod iz elektroplavža (TH peči). Ker se za direktno redukcijo Fe oksidov uporablja koks, nastaja v glavnem CO. Tako torej iz vsipa (Fe aglomerat, Fe ruda, koks in priklade) nastaja plavžni plin, ki ima precejšnjo količino prahu, je pa praktično brez žvepla. Na tomo surovega železa nastaja od 500 do 600 Nm³ TH plina. % CO variira v odvisnosti od vrste proizvodnje. Pri belem železu je % CO nižji (ca. 65%), pri sivem železu pa je višji (do 75%). Surovi plin se najprej očisti prahu v mokrih čistilnih ter nato očiščen vodi po plinovodih na potrošna mesta.

Lastnosti TH plina

Če že prej naštetih lastnosti TH plina sumiramo, so te naslednje:

— TH plin je brez barve, vonja in okusa.

— Specifična teža TH plina znaša ca. 1,31 kg/Nm³ (1,28 do 1,34 kg/Nm³). Specifična teža zraka pa je 1,293 kg/Nm³. Torej je TH plin v primerjavi z zrakom sorazmerno težak plin.

— Glede na sestavo je najbolj strupen, saj vsebuje v glavnem le CO (Maks. 75 in več % CO).

— Kalorična moč plina se giblje med 2350 in 2450 kcal/Nm³

— Teoretična temperatura zgorevanja znaša ca. 1700° C.

— Spodnja in zgornja vžigna meja v zmesi z zrakom pri p = 1 at in pri 20° C se giblje med ca. 10 vol. % in 73 vol. % v odvisnosti od sestave.

Uporaba TH plina in nevarnost zastrupitve in eksplozij

TH plin je glede na sorazmerno visoko kaloričnost in čistost primerno gorivo za talilne peči, ogrevne peči in peči za toplotno

obdelavo. V kombinaciji z generatorskim plinom ali s tekočimi gorivi daje intenziven in dobro svetleč plamen.

Pri manipulaciji s TH plinom je potrebno biti še posebno pozoren. Zaradi visokega odstotka CO v plinu lahko pri netesnih instalacijah koncentracija CO v zaprtih in slabo zračenih prostorih hitro naraste do nevarne meje. Zato morajo biti zaprti prostori, ki so v neposredni bližini izvora plina, ali prostori v katerih so plinske naprave instalirane, obvezno zračeni ter mora v njih vladati nadpritisk. Pri vsakem popravilu na plinskih napravah za TH plin je potrebna skrajna opreznost in razsodnost. Tako v zaprtih prostorih, kot na prostem, je potrebno pred vsakim popravilom kontrolirati koncentracijo CO ter glede na stopnjo zastrupljenosti predvideti potrebne zaščitne mere:

— delo pod plinsko masko (v primeru nujnih popravil, morebitnih nesreč itd.),

— delo se mora vršiti vedno pod nadzorstvom,

— temeljito izpihovanje s paro (pri vsaki manipulaciji in popravilu na plinovodih).

V zmesi s kisikom oz. zrakom je TH plin močno eksploziven ter ima širok interval eksplozivnosti, kar narekuje previdnost pri manipulaciji. Potrebno je temeljito izpihovanje instalacije s paro pred spuščanjem TH plina v plinovode ter na potrošna mesta.

PLINSKE INSTALACIJE

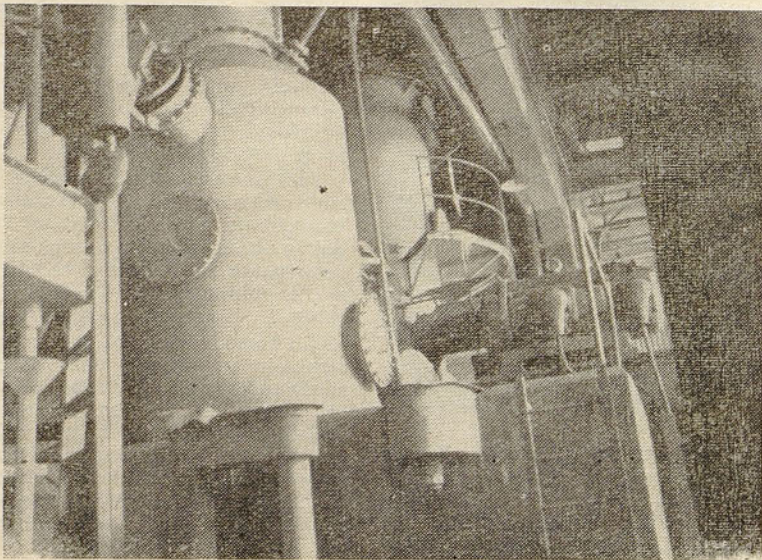
Cevovodi in zaporni organi

Za transport tehničnih plinov od

Splošno o tehničnih plinih

proizvodnih virov do potrošnih mest služijo pločevinasti cevovodi, ki so dimenzionirani glede na potrebo po plinski energiji na potrošnih mestih. Za spuščanje plina v glavne plinovode ter v odcepe za posamezna potrošna mesta služijo vodne zapore različnih konstrukcij. Najbolj se uporabljajo klobučaste,

morajo biti konstruktivno pravilno izvedene ter pod redno kontrolo. Vodni steber H, ki drži ravnotežje pritisku plina, mora zaradi varnosti ustrezati najmanj $H = 2 \times p$; pri čemer je p maksimalni pritisk plina v mm VS. Pri plavžnem in TH plinu pa mora biti $H(\min) = 3 \times p$. Na odcepah plinovodov

Del čistilnega sistema TH plina: ciklon, dezintegrator z elektromotorjem in lovilec kapljic

vertikalne in horizontalne vodne zapore. Vodne zapore se vse bolj uveljavljajo zaradi sigurnega tesnenja (voda) na plinovodih, namesto plinskih zasunov. Seveda pa

do potrošnih agregatov (peči, kotlov itd.) so vodne zapore pred plinskimi zasuni nujno potrebne zaradi sigurne in varne manipulacije. (Glej članek o vodnih zaporah.)

Eksplozijske zaklopke, dilatirni komadi, parni priključki za izpihovanje in oddušniki

Za zaščito plinskih instalacij (plinovodov, zapor itd.) peči zmanjšanje rušilnega dejstva eventualnih eksplozijah so plinske instalacije opremljene z eksplozijskimi zaklopkami različnih konstrukcij. Uporabljamo membranske eksplozijske zaklopke, eksplozijske zaklopke na utež in vzmetne eksplozijske zaklopke. Eksplozijske zaklopke dimenzioniramo glede na maksimalne pritiske in preseke plinovoda. Montiramo jih na kolektivnih, prehodnih in enega preseka v drugega, na koncu plinovodov na vsakih 200—300 m ravnega plinovoda, odvisno od preseka.

Za kompenzacijo raztezanja plinovodov zaradi temperaturnih razlik (letna — zimska temperatura) vgrajujemo v plinovod dilatirne elemente različnih konstrukcij. TH plin pridejo v poštev le dilatirni komadi plinotesne izvedbe.

Vsi plinovodi in vodne zapori morajo biti opremljeni s parnimi priključki za izpihovanje in z oddušniki. Parni priključki je treba montirati na plinovode na razdaljah 50—80 m, ravno tako oddušnike. Montirani morajo biti tako da omogočajo izpihovanje plina oz. zmesi v smeri k potrošnji plini. Ravno tako morajo biti opremljeni s parnimi priključki vodne zapori ter mora biti omogočeno izpihovanje v smeri vodna zapora — golec. Vodne zapore, ki so montirane na prostem, morajo biti še dodatno opremljene s parnimi priključki priključki kondenzata za gretje (ma). Oddušniki na plinovodu, ki speljan skozi zaprt prostor, morajo biti speljani na prosto.

(Nadaljevanje sledi)

na občnem zboru sekcije TVD Partizan - Kovinar

gotovili, da so zabeležili v letnem delu od zadnjega zasedanja občnega zbora dve obdobji: obdobje v stari, neprimerni telovadnici do konca šolskega leta, in pa delo v novi, moderni telovadnici od septembra dalje. V letnem telesnovzgojnem delu v letu pomeni 15. september 1962 pomemben datum. Tega dne smo odprli vrata nove telovadnice, ki jo je sekcija za splošno vadbo TVD Partizana je začela z novim letom. Sedaj vadijo v 6 vrstah od pionirk in pionirjev, preko mladink in mladincev do nove generacije članic. Vse dni v tednu je v telovadnici polna zasedena, tudi medeljskih dopoldnevih vadijo. Telovadnici vadijo tudi košarkarji. Čez zimo bodo imeli kondicijske treninge v telovadnici tudi pometaši. Kar pa zadaja tej sekciji hude skrbi, je še vedno občutljiva pomanjkanje strokovno podkovanih vodnikov. Zato bo težko va-

dati sistematično in po načrtu, ki bi pomenil poročilo za doseg vidnih uspehov v kakovosti. Saj množičnost ne zadovoljuje vse dotlej, dokler ne poskrbimo za dvig kakovosti. V skrbeh so, da ne bodo obdržali pokala, ki so ga prejeli ob 29. novembru kot eno najboljših društev v naši republiki. Če bodo pokal založbe Mladinske knjige morali letos ob Dnevu republike izročiti drugemu društvu, bo to vrglo senco na razpoložanje v društvu. Zato so si na občnem zboru postavili tak načrt dela, ki daje poročilo za dvig kakovosti v splošni vadbi. Tako nas bodo ob Dnevu mladosti presenetili s samo-

stojnim nastopom in pokazali, da znajo ceniti prizadevanja delovnih ljudi za pogoje, ki omogočajo zdravo rekreacijo naši mladini. Posebna skrb upravnega odbora TVD Partizan-Kovinar pa bo še nadalje, da pridejo kakorkoli do strokovno podkovanih vodnikov. Tri dni je bil v ta namen tudi seminar občinske zveze TVD Partizana v štorski telovadnici. Vsi, ki jim je pri srcu zdrav telesni in duševni razvoj naše mladine in primerna rekreacija starejših delovnih ljudi, bomo z zanimanjem in veseljem spremljali razvoj in napredek te sekcije TVD Partizana-Kovinarja.

Zimske športne radosti

Že vrsto let ni bila zima tako radodarna s svojim vremenom, prikladnim za vse vrste zimskega športa, že dolgo ni v taki meri razveselila prijatelje zimske športne radosti. Prva pošiljka snega ni bila primerna, pa vendar je vse drlo na snežišča, čeprav niso ustrezala na sankam, še manj pa na smučarjem, zlasti ne v nižjih legah. Zato pa je drugi nastop zimskega vremena z občutnim mrazom in idealnim snegom prijeto iznenadil vse prijatelje zimskega športa. Dan za dnem so bila snežišča polna sankarjev in smučarjev. Kjer je svet le malo visel, se je nabralo vse polno mladine, drenja in radosti ni bilo ne konca ne kraja. Nekdo pa je moral misliti na izredno priliko za smotrno rekreacijo v tako idealnih pogojih. Smučarska sekcija TVD Partizan-Kovinarja je pravilno doumela svojo nalogo. Pripravili so se poleg telesnovzgojnega utrjevanja še za meddružinska metalurška in obvezna smučarska tekmovanja. Trenirali so sistematično in vztrajno. V Štorah še najbrž nismo imeli tako izbrane smučarske ekipe starejših članov za smučarska tekmovanja kot jo imamo letos. Naj nas ne moti naziv »starejših«. To so mladi ljudje, polni zdravja in moči, disciplinirani in resni smučarji, prijatelji resnega pravega športnega izživljanja. Tekmovali bodo pri Celjski koči v okviru okrajnega smučarskega prvenstva. Posebna ekipa bo odšla na metalurške zimske športne igre

jugoslovanskih železarn v Zenico.

Takoj ko so nastopile šolske polletne počitnice, je smučarska sekcija TVD Partizan-Kovinar začela s smučarsko šolo za pionirje in mladince. Da so otroci komaj čakali na tako šolo, kaže število prijavljenih ki bo najbrž prekoračilo številko 50, če bodo le vremenske razmere še naprej tako ugodne. Kdo naj opiše radost in razigranost, zadovoljstvo mladine, ki pod vodstvom skrbnih vodnikov dobiva prva strokovna navodila, kako je treba pravilno ravnati, če si na smučeh, da bo smuka prijetna in koristna, da si poleg vseh radosti še krepši zdravje. Dve nesreči, dva zloma nog nešolanih smučarjev izven tega tečaja sta bila resno opozorilo vsem mladim smučarjem, da je previdnost in resnost zlasti pri smuki zelo potrebna.

Mladi smučarji so se v nedeljo, 27. januarja pomerili v slalomu na strminah nad Drago pri Štorah. Tekmovali sta ekipi TVD Partizan-Kovinar in Prostovoljnega gasilskega društva pri železarni. Tekmovalo je 40 mladih smučarjev.

Zmagovalca sta bila Dušan Srebotnjak in Vlado Magajna.

K Celjski koči je odšlo na okrajno tekmovanje v veleslalomu 10 naših tekmovalcev, v Velenje na tekmovanje v smučarskih skokih pa 2 tekmovalca.

Tako je TVD Partizan-Kovinar poskrbel, da bo rekreacija njenih članov tudi v sezoni bele opojnosti na višini.

Skrb za človeka - vodilo podjetja

Prijetna je zavest, biti član kolektiva, ki se trudi v največji možni meri slediti temu vodilu. Mnogo in bolje kot jaz, so o tem pisali že drugi, vendar čutim, da moram dati še svoje.

Številno družino imam. Zato me je tem težje prizadelo, ko me je zavrtna bolezen za dalj časa onesposobila za delo. Bil bi se zrušil zlomljen od boleznimi in obupa, če mi ne bi družba nesebično poma-

gala. Večkrat sem se z zahvalo preko posameznikov skušal vsem vsaj skromno oddolžiti. Nikoli pa mi to ni popolnoma uspelo. Zato izkoriščam to priložnost, da sporočam preko našega glasila iskreno zahvalo vsem — moj kolektiv pa prosim, naj mu bo kakor v preteklosti tako tudi v bodoče skrb za človeka osrednje vodilo.

Karlo Dobovišek

Smučarji ustanovili svoj klub

Letos, 24. januarja, je bil prvi občni zbor novoustanovljenega smučarskega kluba, ki bo odslej deloval, pod okriljem in tehničnim vodstvom TVD Partizan-Kovinar.

Smučarska tradicija v Štorah ni stara. Kljub temu se je — posebno v zadnjih letih — usposobilo za tekmovalce na snegu že nekaj mla-

skimi tečaji na položnih terenih Svetine. V začetku januarja letošnjega leta pa je tov. Veber pričel tečaj z najmlajšimi. Pionirji se množično udeležujejo šole na snegu. Prav ta mlada generacija pomeni nemara prelomnico v razvoju smučarskega športa v Štorah.

Letos nam ne manjka snega. Odbor našega kluba bo odslej skrbel za intenzivne skupne treninge in pošiljal svoje člane na vsa tekmovanja krajevnega, občinskega in okrajnega značaja. Poleg tega bomo zastopali železarno na sindikalnem občinskem prvenstvu v Šostanju, ob koncu februarja pa bo ekipa šestih najboljših alpskih vozačev odšla na metalurške igre v Zenico.

Poleg tega se pripravljamo tudi na občni zbor matičnega društva »Partizan«. Upamo, da bo program, ki ga bomo prebrali na tem občnem zboru, bogat in obširen. Zgraditev žičnice danes morda ni več samo sen skupinice navdušenih privržencev zimskega športa, bila bi velika pridobitev za vse delovne ljudi, ki niso ravnodušni do užitkov in lepote smučanja...

Imena Čater, Grmek, Krolič, Leban itd. pomenijo danes v celjskem okraju že pojem v zvezi z alpskim smučanjem. V tej sezoni imajo za seboj že nekaj tekmovanj; povsod so se izkazali kot sposobni tekmovalci. Za vse naše pionirje naj pomenijo vzor, ki ga naj dosežejo.

Jože Kragelj

dincev, ki so gonilna sila mladega kluba in ki bodo gotovo pritegnili v naše vrste nove člane. Želimo, da bi postal beli šport pri nas množičen.

MIŠ je v bližnji preteklosti pričela prva v našem kraju s smučar-

DVIGANJE BREMEN

Pri delu v tovarni pa tudi doma se vsak dan dogaja, da moramo dvigniti kakšno breme. Zgodijo se tudi, da je predmet, ki ga hočemo dvigniti, težji kot smo si predstavljali. Ob takih prilikah je najbolje, če pokličemo pomoč. Če pa smo sami, je pri tem potrebna največja previdnost. Kaj se lahko pri tem zgodi? Če dvignemo predmet

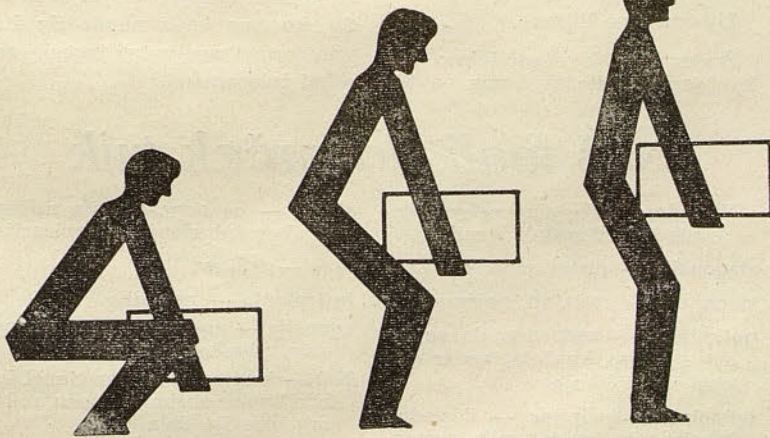
stopimo čim bliže k predmetu, počepnemo, primemo predmet z obema rokama ter počasi vstajamo. Pri tem moramo paziti tudi na to, da ne skrivimo hrbtenice v smeri ene roke to se pravi, da morata

biti obe roki obteženi enakomerno, že pri prvem prijemu bremena. Ves čas dviganja naj bo hrbtenica izravnana. Pravilno dviganje je shematično prikazano na drugi sliki.

Ne tako!

tako, kot je prikazano na prvi sliki, z usločnim hrbtom, pride lahko do zamaknitve križa, kar ima daljnosežne posledice, dostikrat tudi za vse življenje. Velika večina ljudi to nevarnost pozna. Vedo, da ne dvigujemo tako, da izravnavamo hrbtenico, temveč dvigamo »z nogami«. Pravilno dvigamo tako, da

Tako je prav!

★
OPOZORITE SVOJEGA SODELAVCA ČE NE DELA
VARNO — S TEM LAHKO PREPREČITE NEZGODO!
★

Letos ureditev analitične ocenitve delovne sile

Na svoji 28. redni seji dne 25. januarja 1963 je upravni odbor imenoval komisijo za izvedbo analitične ocenitve delovnih mest, ki naj pripravi strokovne usmeritve za delo obratnih komisij. Imenovani komisiji pa je naročil, da naj prične z delom 1. februarja 1963 in pripravi smernice za ocenjevanje do 28. februarja in jih predloži upravnemu odboru v pregled. Z delom po obratih se naj prične s 1. marcem 1963.

V komisijo so bili imenovani:

tov. Mirmik Bogdan, predsednik; tov. inž. Burnik Dušan, podpredsednik;

tov. Mastnak Olga, tajnik.

Člani komisije pa so naslednji tovariši in tovarišice: Plahuta Miha, Žmahar Ivan, Kolar Jelica, Štor Angela, Gajser Stane, Spolenak Franc, Šeliga Vinko in inž. Zakonjšek Niko.

S tem imenovanjem je upravni odbor izvršil sklep DS zadnjega tromesečja 1962.

V mesecu februarju 1963

Novi člani kolektiva:

PENIC Franc, NK delavec, promet — progovna; PRIVSEK Jožef, NK delavec, skladišče; ZALOKAR Vid, NK delavec, livarna sive litine; TANSEK Viljem, NK delavec, livarna sive litine; DRAVINEC Dominik, NK delavec, livarna sive litine.

Podjetje so zapustili:

GOSTIC Jože, vodja izmene v kemičnem laboratoriju, zapustil podjetje po lastni želji.

LAVBIČ Franc, NK delavec v skladišču, odšel po lastni želji.

GRADEČAK Tomo, NK delavec v livarni sive litine, samovoljno zapustil delo.

TUSEK Karel, NK delavec na ekspeditu, samovoljno zapustil delo.

ZUPANC Franc, star 53 let, je bil zaposlen v našem podjetju preko 17 let, kar žerjavovodja v livarni sive litine, sedaj je bil invalidsko upokojen.

OZIS Martin, pripravnik v obratu valjarna, zapustil podjetje po lastni želji.

TRUPEJ Tomislav, KV strugar v mehanični delavnici, zapustil delo sporazumno s podjetjem.

PUNGERSEK Danijel, NK delavec pri ekspeditu, zapustil delo sporazumno s podjetjem.

ISMAIL Raif, NK delavec v jeklarni, odšel po odpovedi podjetja.

BENEDIKT Kristina, stara 48 let, je bila zaposlena v našem podjetju 12 let v kadrovskem sektorju kot referent za socialno zavarovanje, sedaj je invalidsko upokojena.

POPRAVEK

V prejšnji številki Zelezarja je prišlo do neljube pomote. Zato dajemo naslednji popravek:

LUZEVIC Stefan, star 57 let, je bil zaposlen neprekinjeno v našem podjetju od leta 1938 kot delovodja v elektrodelaavnici in je bil starostno upokojen.

INKRET Anton, star 56 let, je bil zaposlen v našem podjetju od leta 1938 do leta 1942, ko je bil premeščen v železarno Judenburg. Po osvoboditvi se je ponovno zaposlil v našem podjetju in delal v obratu jeklarna kot VK topilec. Sedaj je bil starostno upokojen.

Naraščaj v družini so dobili:

Jerič Feliks, jeklarna; Kolar Milan, mehanična delavnica; Sket Srečko, mehanična delavnica; Tržan Jože, valjarna; Pogelšek Anton, valjarna; Zajc Jože, valjarna; Drogenik Ivann, mehanična delavnica; Skorjanc Franc, jeklarna; Tomšek Alojz, livarna sive litine.

CESTITAMO!

IZOSTANKI V MESECU DECEMBRU

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 2.562 delovnih dni, zaradi rednih letnih dopustov 3.626, zaradi izredno plačanega dopusta 139, zaradi neplačanih izostankov 44, zaradi neopravičenih izostankov 16 in zaradi ostalih izostankov 540, torej skupaj 6.950 delovnih dni.

Disciplinske kazni:

Skupno je bilo izrečenih 15 kazni.

Od tega so izrekli obratovodje, šefi sektorjev in vodje oddelkov 12 kazni, disciplinske komisije pri ODS pa 3 kazni.

Discipl. organi I. stopnje so izrekli:

- 4 opomine
- 3 ukore
- 1 strogi javni ukor
- 4 denarne kazni po 5 % oseb. dohodka za 1 mesec.

Disc. organi II. stopnje so izrekli:

- 1 denarno kazen 5 % oseb. dohodka za 3 mesece.
- 2 denarni kazni 10 % oseb. dohodka za dva meseca.

Pritožba je bila vložena 1.

Disciplinski prekrški so bili sledeči:

- neupravičeni izostanki z dela . . . 12
- prihod na delo z zakasnitvijo . . . 1
- manjše tatvine . . . 2

Nezgode v januarju

Pri delu so se poškodovali naslednji:

Elektroplavž:

Mlakar Ivan je med izpraznjevanjem preklopnika stal na vozičku, pri obračanju je omahnil ter padel na tračnico in se udaril na desno nogo.

Jeklarna:

Pustek Franc je preizkušal vzorec jekla na trdoto, pri čemer mu je padel drobec v desno oko.

Kostanjšek Miha je zapenjal kobile, pri tem so zdrsnile klešče ter ga udarile na stopalo desne noge.

Cerar Franc je postavljaj kokile v livno jamo, kokile so pri tem zadale ob zaplato na lijaku in se prevrnile. Ena je padla na tračnico, kjer je imel imenovani nogo. Poškodovano mu je palec na levi nogi.

Valjarna:

Brglez Ivan je rezal gredice na škarnjah. Eno gredico je skrivilo, ker je stal preblizu, ga je s koncem udarila in opekla po členku leve noge.

Recko Viktor je vezal vzmeti ter mu je pri tem stisnilo palec desne roke med vzmet in ščitnik pri škarnjah adjustaže.

Klajnšek Ludvik je valjal gredice na predprogi. Zakrivljene gredice ni mogel hitro prijeti, tako da mu je padla na stopalo leve noge.

Jeršič Bernard je valjal ingote na grobi progi, pri čemer mu je vrglo kos škaje z močno zaškajane ingota za čevljev desne noge in ga opeklo.

Livarna sive litine:

Šuster Ivan je vlival železo, železo je brizgnilo iz forme na tla

in ga opeklo na levem gležnju.

Grajžl Stanko je zapiral dno kupolke ter mu je pri tem zdrsnilo. Vrata so se ponovno odprla, ker se je držal za nosilni steber kupolke, so ga udarila na prste leve roke.

Rezar Jakob je rezal kalupni okvir za cevi. Rjasta površina je povzročila brizganje železa. Kapljica ga je pri tem opekla po levi nogi.

Tovornik Franc je brušil ulitek na rafami. Sodelavec je z žerjavom prenašal korito za žlindro tako blizu, da je imenovanega pritisnil ob stojalo.

Mehanična delavnica:

Likovec Rupert je delal v skupini, ki je demontirala cev. Po snetju kokosovke, ki je visela na železnem drogu, katerega je sodelavec pustil na tramu, je ta drog padel imenovanemu na glavo.

Promet:

Polenšek Emil je skočil z lokomotive, pri tem mu je klecnila noga, da je padel ter si pri tem poškodoval gleženj desne noge.

Debeljak Stanko je razpenjal vozičke na ozkotirni progi pri čemer ga je stisnilo za prstanec desne roke.

OTK:

Tripič Slavko je pregledoval ulitke v mehanični. Kolo, ki ga je pregledal je zdrsnilo s kupa ter ga je hotel zadržati. Pri tem je začelo drseti še drugo kolo. Da bi mu ne padlo na nogo, ga je prijel z roko, vendar mu jo je stisnilo ob tla.

Na poti se je poškodoval Golob Ludvik iz obrata promet, ki je padel na zaledeneli cesti, ko je šel v službo ter si poškodoval levo nogo v gležnju.

Število 16 nezgod pri delu v januarju pomeni glede na prejšnje mesece razmeroma slab rezultat, če vzamemo, da je bilo mesečno povprečje v lanskem letu 12,2. Lahko trdimo, da gre skoro v vseh primerih za tako imenovane zimske nezgode, kar dokazuje tudi pregled po vrstah poškodb.

Od navedenih nezgod je največ poškodb na stopalu 6, nato na nogah 3, na prstih roke 3 ter na roki, trupu, glavi in očesu po 1 poškodba.

Iz kratke analize vzrokov poškodb je razvidno, da gre v večini primerov za osebnostno neprevidnost ter bo potrebno v tej smeri še več storiti kot doslej. Stalno opozarjati ljudi na pazljivost. Obdržati moramo dobro mesto in sloves, ki smo si ga zagotovili v zadnjih dveh letih, ko smo imeli najmanjše število nezgod med vsemi jugoslovanskimi železarnami.

Naš mali slovarček tujk

(Naslednje tujke smo nabrali iz člankov v današnji številki)

stagnacija — zastoj, mrtvilo

stagnirati — zastajati, pojemati

optimizem — zaupanje, da se bo stvar dobro končala, veder pogled na življenje

tehnološka disciplina — dosledno izvrševanje predpisanih postopkov dela

mandatna doba — doba za katero je nekdo izvoljen v državne ali družbeno upravne organe

integracija — združevanje podjetij s sorodno proizvodnjo (v gospodarskem smislu)

kooperacija — sodelovanje

rekvizit — priprava, pripomoček (npr.: gledališki rekvizit = kulis, kostumi, lasulje itd.)

ekskurzija — izlet v študijske namene

statut — osnovna pravila nekega društva, združenja, organizacije

teza — trditev

instrukcija — navodilo

agencija — posredovalnica, zastopstvo, poročevalski urad

ILO — kratica za International Labor Organization = mednarodna organizacija dela

paralizirati — ohromiti, preprečiti, onemogočiti učinek

kliring — eden od načinov obračunavanja in plačevanja v mednarodni izmenjavi blaga

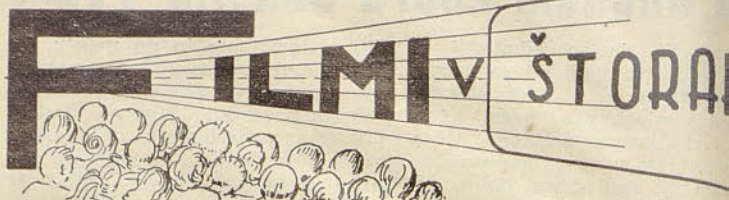
precizen — natančen

afirmacija — utrditev, uveljavitev

valorizacija — določitev prave cene, povečanje vrednosti po današnjih cenah

revalorizacija — ponovno povečanje vrednosti

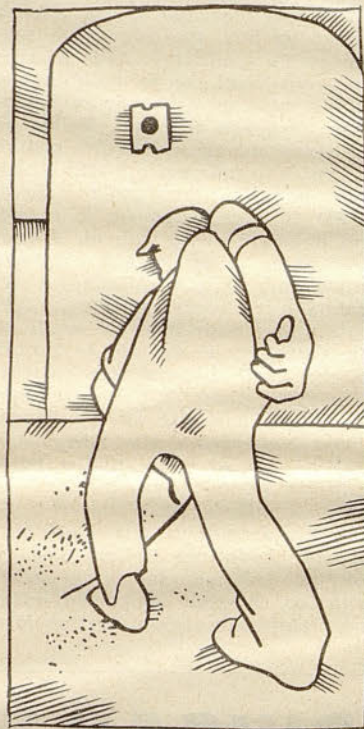
angažiranost — zavzetost, polna izkoriščenost

23.—24. febr. »Igre ljubezni« — francoski film. Ljubezenski trikot slikar, njegov prijatelj prekupčevalec s stanovanji in mlada lastnica cvetličarne. Ona si želi otroke in zakon — slikar ne. Njegov prijatelj prekupčevalec pa njo, dom, otroke. Toda ona ljubi slikarja! Ter končno: ona ne bi bila ženska, če ga ne bi znala prisiliti v zakon s pomočjo zaljubljenega prijatelja. Vedra lahka komedija s pikniki in ostalim.

2.—3. marca »V soboto zvečer, v nedeljo jutraj« — angleški film. Artur je lahkoživec, ki je sposoben zapeljati tudi poročeno ženo, ker želi ostati nevezan. Ko ona zanosi jo zapusti in prične oblegati mlado nepokvarjeno bitje. Toda pridobi si jo lahko samo z zaroko, ki ga privede do poroke.

Ogled priporočamo. Najboljši angl. film leta 1961.

9.—10. marca »Strelec v zel« — nemški film. Napeta krilka s tajinstvenim strelcem lenimi zastrupljenimi puščki ga dolgo časa brezuspešno vi Scotland Jard. Na koncu krije Scotland Jard nevedstva.

16.—17. marca »Na valovih ve« — romunski film. Film veduje zgodbe iz druge svetovne, ko so hoteli Nemci ljeti strelivo z vlačilcem pnavi. Partizani zvedo za to. Nemcev. Zato vtihotapijladjo preoblečene partizane težkih borbah iztrgajo Nemcem in dobijo strelivo.

OBVESTILO

Obveščamo člane kolektiva je po sklepu upravnega odbora vzela od 1. I. 1963 dalje tovarni Mara iz obračunske službe dela v zvezi s potrošniškimi jili.

V letu 1962 in prej je tovarni Mara iz obračunske službe svojega rednega dela pri sindikatu podružnici.

Člani kolektiva naj se v primerih, ki se nanašajo na trošniška posojila za leto in prej direktno obračajo na Ježeta Mastnaka, a ne na sindikato podružnico, ker omenjeno ni spadalo v delokrog dejavnosti sindikalne podružnice.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega

VIKTORJA JUSA

se iskreno zahvaljujem za prisilno ustno izraženo sožalje, vse organizacijam, sindikalni podružnici, upravi Železarne Štor, tovarni, glavni direktorju Vogji, posebej vsem tistim, ki so zasuli pogrob s cvetjem in Francu Kavij njegovim toplem poslovičnim besedam grobu, kakor vsem prijateljem, so pospremili našega Viktorja njegovi poslednji poti.

Zalujoči:

mati, brata in sestre

Poslovil se je dolgoletni vodja zdravstvene postaje ŠTORAH

Od avgusta 1945 je delal med nami na izredno odgovornem mestu zdravnik dr. Jože Ludvig kot vodja sektorske ambulante, sedanjega zdravstvene postaje. Ko je leta 1945 prevzel zdravniško službo v Štorah, je bila ambulanta še na starem mestu, v stanovanjski hiši nad generatorji. Ker pa je naraščalo število zaposlenih in z njimi število prebivalcev Štor, je Železarna s pomočjo ljudske oblasti preuredila stanovanjsko hišo ob Voglajni v bližini tovarne v moderno ambulanto z diagnostično postajo in terapijo, naknadno pa je še ustanovila zobno ambulanto s tehničnim laboratorijem, rentgenskim aparatom in krajevno posvetovalnico v Štorah. Za sektor s približno 5000 prebivalci in nad 300 zavarovanci je en zdravnik bil preobremenjen z delom. Izredno visoko je število obiskov na domu, zlasti še s porastom novih in novih stanovanj. V zgodovini povojnih Štor in novega življenja v novih pogojih zaseda posebno mesto tudi zdravstvena

služba v Štorah, na čelu zdravne ustanove pa njen šef dr. L. Ni in ni se mogel ločiti od tega službenega mesta, od kjer je zaoral ledino in preobnavljal, reorganiziral, prilagajal novim potrebam, načrtoval in bel za potrebne izboljšave, zahteva služba od zdravnikov, da zahtevajo od njega zaupani pacienti, koliko se žrtvuje za zdravje in dobro počutje prebivalcev, in dobro počutje prebivalcev, ve samo to, vidi zdravnika vedno na postaji nastopi za druge delovne ljudi počitka. Vsi, ki nam je dr. L. nudil uteho in skrbel za zdravje, mu želimo, da bi še let užival zasluženi pokoj.

V naši sredi pa imamo že časa mladega zdravnika dr. Dopliharja, ki je prevzel zdravstvene postaje. Sedaj pomagata nova, mlada zdrava dr. Lila Rizmal-Ravnikarjeva, mo si dobrega sodelovanja, uspehi bodo naša uteha, obojestransko zadovoljstvo.

